

RAMÒN LLULL

ARNAU AGUILÀ BOFARULL

2on BATX. HUMANÍSTIC

LIT. CATALANA

ÀNGELS ESCOLÀ

ANÀLISI DE L'OBRA EL LLIBRE DE LES BÈSTIES, DE RAMON LLULL

- Justifica per què el *Llibre de les bèsties* no és cap bestiari i una de les seves fonts és el *Roman de Renard*.

El *Llibre de les bèsties* no és cap bestiari perquè s'acosta més a ser una al·legoria animalística sobre el comportament dels homes en les seves lluites per assolir el poder polític amb encarnacions pràctiques que no pas a ser un bestiari medieval, d'estructura descriptiva, sentenciosa i enciclopèdica.

El *Roman de Renard* francès, es tracta d'un dels cicles animalístics més fecunds de l'edat mitjana. La influència en Llull, es pot percebre en el nom de la guineu mateix (*Na Renard*) i en el fet que sigui, igualment, la protagonista de la història. Alhora, hi apareix també una violació (la de la lloba Hersent al *Roman de Renard* i la de la lleoparda) com al *Roman de Renard* francès. L'obra hauria pogut arribar a Llull a través dels joglars de la seva època com Cerverí de Girona, qui en fa al·lusió com a un personatge ben conegut del seu auditori.

- Qui és Fèlix i quin paper té en el *Llibre de les bèsties*?

Fèlix és el protagonista del *Llibre de meravelles*, dins el qual es troba el *Llibre de les bèsties*. En aquest punt del llibre, Fèlix, esdevé un simple personatge-marc, testimoni de tot el relat; les seves úniques accions consistien a parlar amb els homes de l'ordre dels Apòstols, pregar, encomanar-los a Déu i dirigir-se en aquell lloc on les bèsties volien elegir rei. Una historieta exemplar, que al final del llibre, Fèlix lliura a un rei per tal que n'apregui.

- Tria una d'aquestes preguntes:
- Esmenta un parell de llocs on l'autor critiqui el comportament dels homes com a pitjor que el dels animals.

Al capítol IV, el bou i la guineu critiquen obertament l'home davant el lleó dient que és un opressor orgullós i avar.

Al capítol V, el ca qualifica de bestial el comportament humà en obligarlo a servir sota les normes d'un caçador.

Als primers capítols, el bou ha de fugir del costat de l'home perquè aquest el vol dur a l'escorxador.

- Tria una d'aquestes opcions:
- Com es desfà la guineu del Lleopard i del Linx?

Primerament, la guineu, convenç al rei lleó per enviar al regne humà com a missatgers al lleopard i al Linx o Onça. Mentrestant aquests no hi són, la guineu, altre cop, encandila el lleó amb la bellesa de la muller del lleopard fent-lo enamorar i obligant-la així a ser la seva muller.

En tornar els missatgers, la mostela li explica tot al lleopard el qual fet una fera sol·licita un duel amb algú que defensi al lleó. L'Onça/Linx serà qui mori a mans del lleopard el qual, un cop finalitzat el combat, se les haurà de veure amb el lleó el qual, gens cansat, no trigarà gaire a acabar amb la vida del lleopard.

Així doncs, dos enemics menys per la guineu.

- Quins animals ocupen, succesivament, els càrrecs següents en la cort del Rei Lleó : cambrer, porter.

Cambrer : Primer el gat és nomenat cambrer. Un cop esclavitzat per l'home, el bou serà qui prengui el càrrec, el qual, mort a mans del lleó deixarà la plaça de cambrer al conill. Aquest és l'últim en ser cambrer reial ja que després de ser expulsat no se sap qui el succeeix.

Porter: El primer en ser nomenat porter fou el Ca, el qual perd el càrrec al ser obligat a quedar-se amb el caçador. Tot seguit, la guineu serà el següent porter deixant el càrrec aviat per cedir-li al Paó que serà, juntament amb el conill, expulsat de la cort.

- Context narratiu i intencionalitat de l'exempli de la freixura amb ham.

L'exempli de la freixura amb ham, és explicat per la serp avans de ser enviada com a missatgera al mon dels homes amb la finalitat d'advertir al rei de la conxorxa entre el bou i la guineu.

- Exposar l'exempli 24 del papagai, el corb, el simi i la lluerna.

En un arbre hi eren un corb i un papagai. Sota seu, un simi anava posant llenya sobre una lluerna per haver-hi si bufant s'encenia una foguera. El papagai es va anar acostant al simi dient-li que era inútil encendre'l contra el consell del corb. S'hi va apropar tant que va caure a les mans del simi.

- Formular breument la significació del llibre en relació a l'ordre jeràrquic estamental de la societat del temps de Lluç (4-5 ratlles).

El llibre té una significació clarament didàctica i moralitzadora per als governants d'acord amb l'ideal cristià que Lluç promou i defensa amb la seva visió de la societat i de la societat ideal.

És obvi que una font d'inspiració la trobà en els models coetanis del seu món medieval i de la seva pròpia obra. Ens referim als tractats sobre l'organització jeràrquica social que ell accepta, defensa i reivindica. En resum, Lluç fa que les al·legories dels comportaments animals resultin un mirall per als comportaments humans.

- Escull un personatge dels següents : **Lleopard, serp, elefant, bou, guineu, gall**, i fes-ne la trajectòria dins el llibre i tots els seus plantejaments (exemples) i opinions.

La Guineu, anomenada *Na Renard* per Lluç, és la protagonista i, alhora, la dolenta de la història.

Ja des dels primers capítols, es veu que és una figura rellevant a l'obra al convencer a tothom que el lleó, degut a l'obediència deguda a Déu, ha de ser el rei. Aquí, exposa el seu primer exemple (*Elecció d'un bisbe ximplet*).

Al segon capítol, la guineu fa referència als apòstols, per demostrar que calen consellers senzills a la cort del rei per intentar passar a formar part del consell reial sense èxit ja que el lleopard convenç al lleó que no l'escolleixi.

Exclosa del consell, la guineu intentarà convencer l'elefant amb exemples (*el sarraí infidel, la segona dona*

calumnia el fill del marit i la llebre i el lleó) perquè sigui rei. Aquest últim exempli l'usa per explicar-li a l'elefant com s'ho farà per fer morir al lleó.

Al capítol quart, la guineu comença a tramir el pla contra el lleó juntament amb el bou, al qual li explica l'exempli *d'el rei de mals costums* per justificar la traïció al rei i li demana que es quedi a la cort per ajudar a actuar bé al rei amb l'exempli de *L'ermità i el rei convertit*. Tot seguit demana al bou que bramuli 6 cops al dia per així poder fer-se la valenta amb l'exempli *d'el simi i l'alduf* davant del rei i la cort i així aconseguir el « respecte » de la cort. Amb l'exempli *d'el corb, la serp i la garlanda de la princesa*, convenç tota la cort menys a la serp, a la qual respon amb un altre exempli : *La serp i el rei*. Acte seguit va a cercar el bou a qui duu davant del rei.

La propera malifeta de la guineu consisteix a desfer-se del Linx i del Lleopard molt astutament i així ascendre a l'escala de la cort com a porter.

Mentre aquests són fora, *Na Renard* convenç el rei per pendre la lleoparda davant l'avís del bou a qui respon amb l'exempli de *la donzella falsa*.

Mort el Linx i el lleopard a mans del rei, la guineu aconsella enviar l'ós i el llob pels humans i la serp com a missatgera rial. Així, aquesta acusa al bou el qual, alhora, acusa la guineu d'haverlo fet bramular per espantar la cort.

La guineu, aleshores, s'al·lia amb el corb per fer pensar al lleó que el bou està malalt i així provocar que aquest se'l menji.

Ara, com a consellers queden el gall i *Na Renard*, la qual després de mantenir unes paraules amb ell (exempli de *La dona tafanera, el gall i l'amo que comprenia el llenguatge de les bèsties*) se'l menja.

Mort el bou i el gall, la guineu queda com a única consellera del rei. Ara, per finalitzar el seu pla, intentar enfrontar el senglar i el lleó per així poder proclamar rei a l'elefant com l'hi havia promés. Però amb el que no comptava la guineu és amb la lleialtat de l'elefant el qual ho explica tot al rei.

Aquest, reuní tots els animals davant seu i, fent confessar a tots els implicats, acabar matant a la guineu.